

Centrum kardiovaskulární a transplantační chirurgie v Brně slaví 25 let

Centrum kardiovaskulární a transplantační chirurgie (CKTCH) je zdravotnické zařízení specializující se na srdeční operace a také transplantace životně důležitých orgánů a to srdce, jater a ledvin. Zakladatelem tohoto zdravotnického zařízení byl excelentní chirurg, výborný organizátor a vizionář profesor Jan Černý. Pod jeho vedením došlo k výraznému nárůstu počtu srdečních operací a zlepšení výsledků. V roce 1992 byla uskutečněna první transplantace srdce v Brně u dospělého pacienta, v r. 1995 pak první transplantace srdce u dítěte a o tři roky později poprvé v České republice současná transplantace dvou orgánů srdce a ledviny.

Ojedinělý výkon v Evropě a první v České republice pak uskutečňují chirurgové centra v roce 2005. Pacientovi, který trpěl nevrátným

selháním srdce, jater a ledvin provedli lékaři současnou transplantaci všech třech orgánů a zachránili mu život.

V současnosti se v CKTCH provede kolem 1100 srdečních operací ročně, převládají operace pro ischemickou chorobu srdeční, chlopenní vady nebo kombinované výkony, kdy se řeší obě uvedené onemocnění. U nejčastější chlopenní vady – zúžení aortální chlopně je dnes k dispozici řada řešení od prosté náhrady chlopně až k poměrně složitým rekonstrukčním výkonům. U nedomykavosti chlopní se chirurgové snaží pacientovu chlopeň opravit a zachovat. Do praxe se zavádějí nové léčebné postupy, díky dokonalému přístrojovému vybavení je možné dvojčipou a trojčipou chlopeň operovat z malého řezu na hrudníku, kdy všechny struktury vidí operátor naprosto přes-

ně prostřednictvím kvalitní zobrazovací techniky na televizní obrazovce. Podobný miniinvazivní přístup se používá i při operacích na aortální chlopní.

S vyšším počtem operací se výsledky zlepšují, i když se změnil charakter pacientů.

„Pacienti přicházejí na operaci starší, mají více přidružených onemocnění zejména vysoký krevní tlak, cukrovku, vysoký cholesterol a poruchy funkce plic a jsou obéznější,“ upřesňuje charakteristiku operovaných současný ředitel centra chirurg Petr Němec, „naše výsledky jsou na poli kardiologie a transplantací však plně srovnatelné s předními evropskými pracovišti.“

Stanovení správné diagnózy a následné léčby se neobejde bez dokonalého a přesného zobrazení všech srdečních

struktur. Kvalita zobrazení je přitom ve velké míře závislá na úrovni technologií. „Nové zobrazovací metody jako počítačová tomografie nebo nukleární magnetická rezonance využívají speciální typy přístrojů a programů jen pro zobrazení srdce a velkých cév. Tradiční metody neinvazivní diagnostiky – například echokardiografické vyšetření dosáhly také velké dokonalosti,“ zamýšlí se Němec a pokračuje, „toto vyšetření je jednoduché, bezbolestné a nemá na pacienta žádný negativní vliv například v podobě rentgenového záření. Jeho nejdokonalejší varianta je obraz srdce ve trojrozměrném prostoru tak zvané 3D vyšetření, během kterého je možné zobrazit všechny srdeční struktury, zejména srdeční chlopně ve skutečném obraze a to nejen v klidu, ale i při pohybu. Chirurg si tak může výkon dopředu přesně naplánovat. Porozumění těmto novým způsobům zobrazení srdečních struktur je pro kardiology a kardiology zásadně důležité. Je to vlastně topografická anatomie na bijícím srdci. Data se posléze mohou přenášet na pracovní stanici či server a dodatečně zpracovávat.“

Do února 2016 bylo v Centru kardiovaskulární a transplantační chirurgie provedeno více než 27 000 srdečních operací, 600 transplantací jater, 1210 transplantací ledvin, z toho 28 od živých příbuzných dárců a 523 transplantací srdce.

